

8 IX / 35.

||||

Jumal kõrvalt arvab mõnus ka mitteainult imetegudega mõist ka ettekuulutustega. Mis on ettekuulutus?

Peale imetegude, mis on Jumala Köikvägevuse tundemärgid, on ^{teised} veel ^{vimeod}, mis on Jumala Köikteaduse tundemärgid ning need on nii nimetatud ettekuulutused.-

Ettekuulutus on ~~inimkondlikku~~ täitsa kindel ja selge en-
~~nhulgviivide vaimasajade üleloomulise ettekuulutuse~~
nustus tuleva juhtumise ~~konta~~, mis ei või ettenähtud olla mitte mingisuguse loodud mõistusega.- Niisugune ettekuulutus peab olema: ~~esitaks)~~ ^{hinkel} otsustav, see on mitte köikuv või kahemõtteline, ~~teiseks)~~ selge, see on vähemalt nii võrd, et need, kes jälgivad ettekuulutuse täitumist, võiksid seda eraldada teiste mitte ettekuulutatud juhtumiste täitumisest; ~~kolmandaks)~~ ta peab suhtuma tulevate asjadesse, sest möödunud kuuluvad ajaloosse ja ~~neljandaks)~~
~~tarjeat~~ ~~asarippu~~ olema kas Jumala või inimese tahtmisest, see on, ~~mis on~~ ~~erito~~ ~~loomulikkude~~ ~~nõhjustega~~ ~~ei või~~ ettenähtud olla mitte mingisuguse loodud mõistusega. Nii, näituseks, ~~astronomia~~ ennustus kuu var-
jutusest ei ole ettekuulutus, vaid ~~lühine~~ ^{ühes} järeldus, võetud loomulikkudest põhjustest. Peale selle ettekuulutuse töelikuspeab töendatud olema tema täpse täitmise läbi ~~kõikide~~ üksikasjadega, sest kui ettekuulutus ei täituks, siis see oleks ainult inimeste lobisemine, aga mitte ettekuulutus.-

Selge on, et vettekuulut ~~ada~~ mis tuleb Jumalast, on ikka vima-
~~lik~~ ~~teadja~~ ~~teateks~~ ~~sellepärast~~, et Jumal on ~~kõik~~ ~~fürnitise seaduse~~ ~~Tema~~ teab kõik, ilma eranditeta, mis saab olema.- Temal on teatud nii ~~kuigi~~ ~~järelval~~ ~~järjed~~, mis

~~peavad paratamatult füsiliste seaduse tegutsenisest tulma, -~~
~~kõik toimingud,~~
~~kui ka ~~134~~, mis ei alistu mitte mingisugusele seaduse vajadusele,~~
~~vaid rippuvad ära inimese tahtmisenest.-~~

~~ettekuulutus on vaimsega~~
Teisalgi sellepäast, ~~sed~~ Jumal võib tulevate asjade kohta
oma teadmist ja gada inimestele, nagu Ta jagaski prõhveteitele.-

Tõelik ~~osa~~ ettekuulutus võib väljuda ainult Jumalast, ~~ting~~
~~inimene~~ võib siin teenida (ainult riistana, abinõuna,) sest ette-
kuulutus puutub ainult niisuguste juhtumistesse, mis ei või mitte
~~loomulikul viisil~~ ~~hütt aja jumal~~
~~mingisuguse loodud mõistusega ettenähtud olla.~~ -/ seda, mis sibub
~~ettekuulutades, võib seda teha ka inimene kaudu.~~
~~Ühe inimese vaba tahtmisenest, si inimene ega Ingel ilma Jumala~~
~~andlamisest ei vki kindlasti ettekuulutada.~~ Inimeste teadmine
~~tulevatest asjadest puutub ainult nende looduse ilmumistesse, mis~~
~~võivad äratuntud olla oma loomulikkudest põhjustest -~~ ~~või ta puu-~~
~~tub nende vaba tahtmise tegudesse, mis võivad järeldatud olla~~
~~asiaooledest, mis on nende tegudega harilikult ühendatud.~~

Kirik Ettekuulutused ~~on~~, nagu kindlad ennustused tulevatest asja-
dest, mida ainult Jumal ise võib ettenäha, on Jumala Kõikteaduse
tõelikud imeteod, ja selle pärast had võivad mõnedes kordades
nagu ka teised imeteod, täitsa kindlasti äratuntud ja töendatud
olla.-

Tõeliku ettekuulutuse äratundmiseks on vaja töendada kolm
fakti: esiteks) et ettekuulutus on tõeline, kasjaline, see on et
ta sai kindlasti ja selgelt avaldatud enne on täitumist; teiseks)
~~ettekuulutatud~~
et ~~on~~ ilumine ei voinud loomulikkudest põhjustest absoluutset

mitte ettenähtud olla ja kolmandaks) et ta kähtlemata täitus kõikides üksikasjades.-

Nende kõikide asjade töendamine on paljudes kordades võimalik, eriti, kui ettekuulutus sisaldaab nii palju pisukesi üksikasju, kui näituseks sisaldasid ettekuulutused; ~~mis pautusid Jeesuse elu~~
~~ja Hannatamise~~. Ometi tähanded teised üksikasjad olid võimalikud, aga siiski nad ei olnud ettekuulutatud, - sest nad ei pidanud täituma; - selle vastu aga kõik, mis sajad asstad ~~ole~~ oli ~~Kristuse~~ ~~ole~~ ettekuulutatud ja mis ei võinud loomulikul viisil ettenähtud olla, kõik see on viimaseni täitunud.-

Sellepärast, inimeste tehtmisest ~~üksikasjade ja, mis on~~, mõnikord mitteuguste imeteedega ühendatul nii paljude ja väga Niisuguse ettekuulutuse tehtud ~~üheskoos~~ ~~ja~~ ~~mitu~~ ~~sada~~ ~~aastat~~ ~~ühe~~ ~~täidetud~~ ~~üheskooside~~ ~~segiväireste~~ ~~ümnasjudega~~, ~~a~~ ~~võimud alla~~ ~~lühitamine~~ ~~töödab~~, et need ettekuulutused ei olnud paisatud ~~tuulde~~ vaid et nad ~~ja~~ ~~väljusid~~ ~~Jumalast~~ ja ~~sellistena~~ ~~on~~ ~~töelikud~~ ~~ettekuulutused~~. - ~~nimolt~~ ~~sellega~~, et ~~hinnatult~~ ~~avaldatust~~ ~~ei~~ ~~ole~~.

Jeh! Eettekuulutused on nõnda kui ~~ime~~ ~~teod~~ Jumala avaldamise tundemärgid ja näitavad, et usu ~~tarbe~~ avaldamine väljub Jumalast, sest on võimata, et Jumal annaks oma Kõikvägevust ja Kõikteadmist pettuse või valeõpetuse teenistusse.-

Sellepärast kõik rahvad pidasid töendatud imeteegusi ja täitumad ettekuulutusi Jumala poolt lükitamise tundmärgiks; ning iga-
~~üks~~ ~~inimene~~ tunneb nagu instinktiivselt, et kaheldes nende üle ja ette- heites nendele valet, sellega te süüdistaks Jumalat ennast.-

Olles tõendanud, et imeteod ja ettekuulutused on Jumala avalda-mise tundmärgid ja pitsatid, nüüd vastagem veel ratsionalistide etteheide peale, et Jumala ~~avaldamine~~ ^{olevat on vajalike} ebakohane ja ilma sihita.-

Jumala ~~avaldamine~~ usu kohta pole mitte ainult ebakohane ja ilma sihita, vaid vastupidi, ta on väga kasuilik ja isegi tarvilik.-

Et ratsionalistide etteheidet tagasi törjuda, jatkuks ainult tõendada, et Jumala ~~avaldamine~~ pole ilmansihita.- Aga meie läheme veel kaugemale ja väidame, et Jumala ~~avaldamine~~ on paratamatult vajalik.- Vajalikus võib olla moraalne ja absoluutne, ^{See on tingimusteta} Avaldamise moraalne vajalikus on siis, kui ilma ~~avaldamise~~ usu vajalikkude teadete saavutamine on ühendatud suurte raskustega,- ning avaldamise absoluutne vajalikus on siis, kui teatud tõdede saavutamine ja eriti üleloomuliku eesmärgi saavutamine on inimesele teisel teel täitsa võimata. ^{Juh! Jumala avaldamine on inimestelt vajalik.}

Seda selgitades, meie väidame: esiteks) et Jumala ~~avaldamine~~ on inimestele moraalselt vajalik, olgu et nad isegi ei oleks mää-ratud üleloomulikule eesmärgile, ja teiseks) et Jumala ~~avaldamine~~ on inimestele absoluutselt vajalik või hädavajalik, sest Jumal määras inimestele üleloomuliku ~~eesmärgile~~. ^{See riigimaa ei ole}

Jumala ~~avaldamine~~ on (inimestele moraalselt) vajalik, olgu et nad ei oleks määratud üleloomulikule eesmärgile, sest inimeste enamus pole võimalust, õppimise abil saavutada endale täieliku kindlust usu raskemates küsimustes.- Paljudel ei ole selleks kohast andekust, teistel puudub tarvilik aeg, ning /mõned teised, kellel on

~~andekus ja aeg, võiksid alles pärast vurimist pildade eestate kauaegset jaoksul, see on alles vanas eas, seda kindlust saavutada.~~

~~Aga ometi on palju usu raskemaid küsimusi mis tulevad meile ette juba noores eas ja millede lahendamiseks inimesed vajavad teadmisi tütsa kindlaid teateid, et nad võiksid sellekohaselt oma elu korraldada.- Nii, näituseks, tuleb küsimus: kuidas peame Jumalat austama? Kas võib pattude eest Jumala andestamist paluda ja pattud eest meelt parandada? Missugune on pärast surma hääd ja halvade saatus? Kust tuli kurjus? ja nõnda edasi. Meie paneme endale sarnaid küsimusi ometi mitte selleks, et ainult rahuldada meie uudishimu, vaid sest need asjad on meile väga praktilised. Sest kui Jumal on olemas ja teine elu haua taga, siis sellele kohaselt peame korraldama oma maist elu.- Samuti asi ei seisa siin mõistuse koolitamises, vaid selles, mis moodustab suurimat inimese väärustust ja mis temale on kõige tarvilikum- see on selles, mis õlistab südant.- Nende viimasele lehte viisimini läbi mõistab õlistab südant.- mõistab mitmekesirelt aga vgn puhul olemas on täg viimisel päästekõlbu. Seale selle. Inimene tunneb küll, et ta peab olema hää, aga ta ei oska täpselt eraldada hääd halvast.- Ning selles just peab inimest aitama avaldatud usk. Usk peab inimest tihmist õlistata ma, ja, andes peab õpetama temale kõige ülevamaid õlmusi) voorusis, peab õpilast õpetama, mis viisil võidetda kõneosalaga uks peab inimest tuge rõitlemisega kirgedega, ning sel viisil ja peab inimest juhatama moraalse täiuslikusele, milles just seisab loomulik õnn.-~~

Aga Hende ~~mis~~ köikide asjade tundmine on vajalik kõikidele inimestele juba

noores eas ning selleks oleks vaja niisuguseid õpetajaid, kellel ühelt poolt oleks täielik kindlus nende asjade kohta, mis nemad ise õpetavad ja teiseks ~~poolt~~ inimeste ~~poolt~~ suur usaldus.- Aga niisuguseid õpetajaid meie ei leia mitte kusagil.- Sest iga kord, kui taheti raskeimaid usu küsimusi lahendada ainult mõistuse abil, siis töendas kogemus, et isegi kõige enam haritud inimestel olikõikuvatadel ~~selleks~~ ~~nõnda kui õpetaja~~ ja isegi vastolulised ~~vastlased~~.- Sellepärast ~~on need~~ ~~inime~~ sed ei ole julenud teistele esitada oma õpetust, kui täitsa kindlat, nii ka ~~juimesed~~ ~~õpetajate~~ teised ~~ei~~ ~~omada usaldust niisuguste~~ ~~profeetide~~ vastu.- ~~sest~~ ~~toddik~~ ~~ja~~ ~~juhatajate~~ ~~juhatajate~~ Juha paganlaste filosofid, usu asjades üldiselt valitseva ebakindlust ~~töötu~~, tulid iseenesest veendumiseni, et ainult Jumala avaldamine võib siin inimest aitada.- Nii, näituseks, Pythagoras pididi rüükima; et "inimene peab tegema ainult seda, mis Jumalale on meeldiv; aga seda ta ei saa teada kergelt, kui Jumal ise, või teine kõrgem ~~vaim~~, teda ei õpeta".-

Selleks siis, et terve inimkond võiks kergel ja kindlal viisil omada usu üle vajalikuid teadmisi, oli Jumala avaldamine moraalselt vajalik.- ~~ja vahende~~ ~~on~~ ~~oleku~~ ~~on~~ ~~loodud~~

Aga Jumal määras inimestele üleloomuliku ~~eestmärgile~~ ~~sellepä~~ rast Tema avaldamine on absoluutselt, see on tingimuseta vajalik. Üleloomulik eesmärk on see, mille saavutamiseks loodud olevusel ei ole mingisugust õigust. See siis olenes ainult Jumala hellsusest ~~määras~~ ~~sis~~ ~~sed~~ ~~ne~~ ~~3~~ ~~sis~~ määras seda liiki eesmärki. Aga kui Jumal sellele eesmärgile meid määras tegelikult, siis Tema avaldamine on saanud meile absoluutselt

Täritsa

vajalikus, sest ilma avaldamiseta on meile paratamatult võimatu,
et meis võiksime loomuliku mõistusega midagi teada üleloomulikust
eesmärgist. - Sellest kõigest võime teada saada ainult Jumala aval-
damisest. -

Ning mitte ainult öma üleloomuliku eesmärki, vaid ka vahen-
deid, mis sellele eesmärgile juhivad ja ka kõige tähtsamaid usu
saladusi, nagu näituseks, pühima Kolmainsust, ^{ja} Jumala Poja inimeseks
saamise saladust, inimene ei võiks ^{mitte} mingisugusel loomulikul viisil
mõistusega tunda; sellest inimerie peab õpetatud daama alles Jumala
avaldamise läbi.

Nic. J. H.
~~Sellest~~ üleloomulikule eesmärgile ettemäramise töttu
on Jumala avaldamine absolutelt vajalik. -

Võttes kokku seda kõik, mis seni oli öeldud, jõuame järgmise
järelduseni: Inimene, kes ei arvesta tõendustega, mis kinnitavad
Jumala olemasolu ja Tema avaldamist, ja kes suleb oma silmi ja kõrv
avaldatud usu tödede ^{niisugune inimene} eest, on kas mõistmatu või uhke. - Ning uhkus,
mis ei või Kõikvägevama ja tõeliku Jumala olemasolu eitada ja
~~mis~~ ^{ja teineks poolt} sellest hoolimata ei taha oma mõistust alistada ^{hõinteadjale} Jumalale, ~~ees~~
~~teab~~ kõik ja ka avalda ainult tött, niisugune uhkus on piiritu-
rumal. - Aamen. -

Аннот Записки Оренбургской.

В нравственном отношении это искажение, это
также искажение открытое бояре и ~~боярыши~~
также это искажение правдивости высшего морального
уровня. Оно не из ~~самых низших~~
искажений является, это искажение, это
открытое выражение - ~~согласия~~
~~одобрило~~ все, что прошлое выражает открыто.
Все эти искажения и пропаганда

В этом году Тысячелетие римской империи бояре и боярница
София Красногорская и Константина
Красногорского.

Но мысль как в прошлом году
это не является искажением, это не
является искажением, это
является искажением искажения слов
о пропагандах.